

ΕΝΟΤΗΤΑ 14^Η - Ατυχήματα

2. ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ (σελ. 244)

2.1α. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 245 (Ενδεικτική απάντηση)

Σύμφωνα με τις πληροφορίες του κειμένου, ο Έλληνας οδηγός θα προτιμήσει να οδηγήσει το αυτοκίνητό του σε κάποια βραδινή έξοδο, ακόμη κι αν έχει καταναλώσει μεγάλη ποσότητα αλκοόλ, θεωρώντας εντελώς λανθασμένα πως το αλκοόλ δεν τον επηρεάζει και πως είναι σε θέση να οδηγήσει εξίσου αποτελεσματικά και στο ίδιο επίπεδο εγρήγορσης, όπως όταν είναι νηφάλιος. Εκλαμβάνοντας, μάλιστα, ως μεγάλη ατυχία κάποιον πιθανό έλεγχο για αλκοτέστ από την τροχαία, έστω κι αν είναι ακριβώς αυτός ο έλεγχος που τον προφυλάσσει από τη δική του απειροσκεψία.

2.1β. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 245 (Ενδεικτική απάντηση)

Ο Έλληνας οδηγός θα θελήσει να παρκάρει το όχημά του όσο πιο κοντά στον προορισμό του μπορεί, έστω κι αν αυτό σημαίνει πως θα χρειαστεί να παρκάρει παράνομα, φτάνοντας ακόμη και στο σημείο να παρεμποδίζει την κανονική κυκλοφορία των άλλων οχημάτων. Η σκέψη του είναι πως ό,τι προέχει είναι να εξυπηρετηθεί ο ίδιος, αδιαφορώντας για τα προβλήματα που τυχόν δημιουργεί στους άλλους οδηγούς.

2.2. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 245

Λ - Λ - Λ - Σ - Σ - Λ

2.3. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 245 (Ενδεικτική απάντηση)

- α. εντελώς / τελείως
- β. αποβάλει / εξοικονομήσει
- γ. αγνοώντας / αδιαφορώντας
- δ. μεθυσμένος
- ε. προστατεύει

2.4. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 246 (Ενδεικτική απάντηση)

Ο Έλληνας οδηγός:

- δεν διακατέχεται από οδηγική υπευθυνότητα.
- υπερβαίνει τα όρια ταχύτητας.
- οδηγεί πολλές φορές υπό την επήρεια αλκοόλ.
- αδιαφορεί για τη σήμανση.
- αδιαφορεί για τους υπόλοιπους οδηγούς.

3. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ, σελ. 246

A. Οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, σελ.246

A.1. Οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, σελ.246

Σήμερα οι κίνδυνοι από τα αυτοκίνητα έχουν πολλαπλασιαστεί. Γι' αυτό πρέπει **πάντοτε** να προσέχετε, όταν διασχίζετε τους δρόμους. Να σταματάτε **μπροστά** στο κόκκινο φως. Όταν ανάψει πράσινο, να κοιτάξετε **δεξιά** κι **αριστερά**. Όταν βεβαιωθείτε ότι δεν περνά αυτοκίνητο, διασχίστε **προσεκτικά** τον δρόμο. Ακόμη, μην παίζετε **ποτέ** στη μέση του δρόμου. Και τέλος, να βαδίζετε **πάντα** στα **δεξιά** κι **επάνω** στο πεζοδρόμιο.

A.2. Οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, σελ.246

διστακτικά: ίσως, άραγε, πιθανότατα
χρονικά: κιόλας, σπάνια, έπειτα, οποτεδήποτε
τοπικά: χαμηλά, κοντά, πλάι
τροπικά: κάπως, δήθεν, οπωσδήποτε

A.3. Οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, σελ.247

Τοπικά	Χρονικά	Τροπικά	Βεβαιωτικά
καταγής	τότε	υπέροχα	βεβαιότατα
κάτω	τώρα	ευχαρίστως	μάλιστα
πίσω	οποτεδήποτε	σωστά	
χαμηλά	ευθύς	μάταια	
δίπλα	έγκαιρα	πλαγίως	
απέναντι	αμέσως	ευγενικά	
ανάμεσα	συχνά		
γύρω	συνήθως		
μέσα	κατόπιν		
	ποτέ		

A.4. Οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, σελ.247

α. πάρα πολύ	στ. ολότελα
β. λίγο ακόμη	ζ. περίπου
γ. πολύ	η. περισσότερο
δ. αρκετά	θ. εξίσου
ε. πια	ι. πάρα πολύ

A.5. Οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, σελ.247

α. ωραία νησιά (επίθετο) – μαγειρεύει ωραία (επίρρημα)
 β. γενναία παιδιά (επίθετο) - αγωνίζονται ηρωικά (επίρρημα) - ηρωικά παιδιά (επίθετο)

- γ.** Τι **όμορφα** που κελαηδάει (**επίρρημα**) - **όμορφα** ακρογιαλία (**επίθετο**)
 - περνά **ευχάριστα** (**επίρρημα**)
δ. συναντήσαμε **τυχαία** (**επίρρημα**) - μια **τυχαία** κοπέλα (**επίθετο**)
ε. **έξυπνα** παιδιά (**επίθετο**) - Συμπεριφέρθηκε **έξυπνα**
στ. αγαπάει **αληθινά** (**επίρρημα**)- **αληθινά** συναισθήματα (**επίθετο**)
ζ. Τα μωρά είναι **απρόσεκτα** (**επίθετο**) - Οδηγούσε **απρόσεκτα**. (**επίρρημα**)

A.6. Οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, σελ.248

Χρονικά	Τοπικά		Τροπικά
αργά	χαμηλά	αριστερά	αγέρωχα
Τότε	δίπλα	ανάμεσα	δυνατά
	εκεί	κάτω	διάπλατα
	Μπροστά	παντού	
	εσωτερικά	κοντά	
	μακριά	μπροστά	
	μέσα	μέσα	
	δεξιά	απέναντι	

A.7. Οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, σελ.248

- α.** εδώ, μέχρι τον φούρνο
β. στη θάλασσα
γ. Όπου κι αν κρυφτείς
δ. Παντού
ε. Κάπου
στ. από την Ελλάδα, στη Γαλλία, δυτικά
ζ. έξω από την πόρτα
η. σπίτι, στην παραλία
θ. όπου ο αέρας είναι μολυσμένος

A.8. Οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, σελ.249

Το δωμάτιό μου είναι ο αγαπημένος μου χώρος στο σπίτι. **Εκεί** περνάω τις περισσότερες ώρες της ημέρας. **Στον ένα τοίχο** έχω βάλει ένα κάδρο με φωτογραφίες όλες της οικογένειας, ενώ **αντίκρου** του βρίσκονται αφίσες με τραγουδιστές και αθλητές. **Στο ταβάνι** έχω κολλήσει αστέρια, τα οποία φωσφορίζουν στο σκοτάδι. **Σε μια γωνία** υπάρχει το γραφείο και ακριβώς από **δίπλα** μια βιβλιοθήκη με πολλά ράφια. **Μέσα** σ' αυτήν τοποθετώ τα βιβλία μου. **Στη μέση** του δωματίου μου υπάρχει το κρεβάτι και **απέναντί** του ένα κομοδίνο. **Στο πάτωμα** έχω βάλει μια μοκέτα και κάποιες μαξιλάρες. **Εκεί** είναι τοποθετημένο ένα μικρό έπιπλο στο οποίο βρίσκεται το κασετόφωνο, τα CDs μου και πολλά παιχνίδια. **Στο σημείο** αυτό κάθομαι μόνο όταν έχω ελεύθερο χρόνο ή όταν καλώ φίλους **στο σπίτι**.

A.9. Οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, σελ.249

Τόπος: στη Ρόδο, σε νησί, Μπροστά από το ξενοδοχείο, στο κέντρο, πίσω, στο δωμάτιο, σε μια ταβέρνα, δίπλα στην παραλία

Χρόνος: Το καλοκαίρι, Όταν φτάσαμε, Αφού αφήσαμε τις αποσκευές μας στο δωμάτιο, κατευθείαν

A.10. Οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, σελ.249

Όταν πήγαινα στη Λέσβο, δεν είχα συνειδητοποιήσει πόσο μεγάλο αλλά και ενδιαφέρον νησί είναι. Έμεινα έκθαμβος, μόλις επισκέφτηκα το Απολιθωμένο Δάσος, που αποτελεί ένα ανεπανάληπτο μνημείο σε παγκόσμιο επίπεδο. Αφού εφοδιάστηκα με έναν κατάλληλο οδηγό, μελέτησα τις ιδιαίτερες συνθήκες κάτω από τις οποίες δημιουργήθηκε. Ενώ συνέχιζα την πορεία μου στο δυτικό τμήμα του νησιού, βρέθηκα στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας. Εκεί είδα μοναδικά εκθέματα από τη γύρω περιοχή. Καθώς επέστρεφα στην πρωτεύουσα του νησιού, σταμάτησα σ' ένα από τα πολλά μοναστήρια και προσκύνησα ευλαβικά. Πριν φύγω από το νησί, δεν παρέλειψα να κάνω και μια στάση στο Αρχαιολογικό Μουσείο, που πραγματικά άξιζε τον κόπο.

A.11. Οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, σελ.250

Επιρρήματα που δηλώνουν χρόνο: Πρόσφατα, Πρώτα, μετά, αμέσως, νωρίς, ταυτόχρονα, Κατόπιν, συνεχώς

Ουσιαστικά που δηλώνουν χρόνο: το πρωί, Το μεσημέρι, Το απόγευμα, Το βράδυ, Την (επόμενη) μέρα

A.12. Οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, σελ.250

α. Ευτυχώς (τρόπο)- όταν κατέρρευσε ξαφνικά η στέγη (χρόνο)

β. για την Αθήνα (τόπο) - με αεροπλάνο (τρόπο)

γ. με θάρρος και με αυτοθυσία (τρόπο)

δ. από το πρωί (χρόνο)

ε. Όπου λαλούν πολλοί κοκόροι (τόπο)

στ. χθες (χρόνο) – καθόλου (ποσό)

ζ. ωραία (τρόπο) - στην παραλία (τόπο)

η. Μόλις ξημέρωσε (χρόνο) – βιαστικά (τρόπο)

θ. από ψηλά (τόπο) – δυνατά (δυνατά)

ΔΗΛΩΝΕΙ: τόπο - τρόπο

ι. όπως θέλεις (τρόπο)

A.13. Οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, σελ.250

α. τόπο

β. εναντίωση

γ. σκοπό

δ. αιτία

ε. σκοπό

στ. αιτία

ζ. τρόπο

η. τόπο

θ. χρόνο

ι. τρόπο

κ. χρόνο

λ. εναντίωση

μ. αιτία

ν. τρόπο

ξ. τόπο, σκοπό

4. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ (σελ.251)

4.1. Ασκήσεις λεξιλογίου, σελ. 251 (Ενδεικτική απάντηση)

Συνώνυμα	Αντώνυμα
περίσσευμα	έλλειμμα
διάθεση	απροθυμία
πλήθος	ποιότητα
προσμονή	απελπισία
τεμπελιά	ενεργητικότητα
δύναμη	αδυναμία
στόχος	-
συναίνεση	άρνηση
σύντροφος	εχθρός
αξία	ταπείνωση
ρίγος	ηρεμία
μείωση	αύξηση
ζηλοτυπία	θαυμασμός
άβυσσος	αρμονία
υποχρέωση	δικαίωμα

4.2. Ασκήσεις λεξιλογίου, σελ.251

α. σθένος

β. χρέος

γ. σύμμαχοι

δ. προθυμία

ε. προσδοκίες

στ. συγκατάθεση

ζ. τρόμο

η. ποσότητα

θ. ύφεση

ι. χάος

4.3. Ασκήσεις λεξιλογίου, σελ.252 (Ενδεικτική απάντηση)

Με **συμμάχους** την οικογένειά της αλλά και τον γιατρό της, η Άννα πάλευε την αρρώστιά της με **σθένος** και γενναιότητα. Άλλωστε, ένιωθε πως είχε **χρέος** να το κάνει απέναντι σε αυτούς που την αγαπούσαν και τη στήριζαν. Ο αρχικός **τρόμος** υποχώρησε κι έδωσε τη θέση του στη δύναμη και την αισιοδοξία. Μετά από μερικούς μήνες, ο γιατρός της της ανακοίνωσε με χαρά πως η ασθένειά της βρισκόταν σε **ύφεση**.

5. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ (σελ.235)

Σύνταξη δημοσιογραφικού ρεπορτάζ, σελ.253

(Ενδεικτική απάντηση)

Η επιβίωση της γάτας

Χθες το πρωί, 19 Μαρτίου 2022, στην αυλή του Δημοτικού Σχολείου της Κάτω Ποριάς παραλίγο να χάσουμε την αγαπημένη μας Σούζη, τη γάτα του σχολείου μας. Ο νεαρός μαθητής, Γιώργος Π., της Γ' δημοτικού βάζοντας τη ζωή του σε κίνδυνο έσωσε τη Σούζη από βέβαιο θάνατο, όταν το απορριμματοφόρο περνώντας με ιλιγγιώδη ταχύτητα δεν μπόρεσε να φρενάρι εγκαίρως.

Η Σούζη, ελεύθερη κι ανεξάρτητη καθώς είναι, απολάμβανε την καθημερινή της βόλτα ψάχνοντας για φαγητό ή παρέα στη γειτονιά. Ξαφνικά, εντόπισε στη μέση του δρόμου κάποια κομματάκια από το κολατσιό ενός μαθητή και κοντοστάθηκε να φάει. Την ώρα εκείνη έτυχε να περνά το απορριμματοφόρο, που έτρεχε να πιάσει πρωινή βάρδια. Ο Γιώργος Π. βλέποντας πως η Σούζη δεν θα προλάβει να περάσει στο πεζοδρόμιο, όρμησε στο δρόμο κι έπιασε τη γάτα στην αγκαλιά του για να τη σώσει. Η Σούζη σώθηκε!

Είναι πραγματικά εκπληκτικό το πώς η αγάπη μας για ένα ζώο μπορεί να αποτρέψει ένα ατύχημα.

(159 λέξεις)